



Høring; Tilbudsstruktur

Høringsuttalelse fra Dahlske Vgs.

I Agder har Grimstad kommune tilnærmet ingen nedgang i forventet befolkningsendring i aldersgruppene relevant for vgs de neste 10 årene.

Intensjonen med fireårig plan er forutsigbarhet over tid, og kontinuitet og langsiktig planlegging for skolens tilbud. Dette legger grunnlaget for elevenes muligheter i nærregionen og tilrettelegging for samfunnets behov.

Dahlske vgs ligger sentralt i Agder i hovedaksen for kollektivtilbud og nærhet til E18. Grimstad har utviklet seg til en mangfoldig kompetanseby med en variert sammensetning av tilbud rundt Dahlske vgs i samspill med næringslivet. Med dette bør Dahlske sin posisjon og lokasjon i større grad vektlegges og utnyttes positivt.

Vi erfarer at elever fra Grimstad primært ønsker å gå på nærskolen sin. Dahlske har over år hatt gode søkertall, høy oppfylingsgrad, lite frafall og høy gjennomføring. I dag er vi ikke tildelt skoleplasser til primærsøkerne våre. Det er uheldig med lange ventelister til en god nærskole og det bør legges til rette slik at Grimstadungdom kan gå på Dahlske vgs.

I rapporten fremlagt vises det til forskning som sier at kortere reisevei gir mindre frafall, spesielt for elever med lavere karaktersnitt. Dette innebærer at gjennomføring blir høyere for alle grupper ved å sørge for plass på nærskolen. Dette må i praksis også gjelde for Grimstadungdom.

Vi ønsker å ta imot våre Grimstadelever og gi et godt studietilbud til elever som naturlig tilfaller Dahlske.

Noen hovedpunkt:

- Vi støtter at skolen igjen tildeles 4 klasser ST og 1 Klasse MDD (totalt 5 klasser), i motsetning til dagens situasjon med 3 klasser ST og 1 klasse MDD. Dette har vært en endring de to siste årene selv med høy oppfylingsgrad i alle klasser.
- Det er strategisk å ha en større bredde for våre yrkesfagelever. Spesielt gjelder dette for helse og oppvekstfag. Her er det igjen behov for fire klasser på vg1 helse, og 3-4 klasser på vg2 helse for å oppnå bredde i tilbudet. Derfor mener Dahlske at det i tillegg til helsefagarbeider er hensiktsmessig å igjen kunne tilby Barne- og ungdomsarbeider (BU) og også et nytt tilbud med helseservice på vg2.



Bygg- og anleggsteknikk

I høringsutkastet er det ikke foreslått endringer for Bygg- og anleggsteknikk (2 klasser på vg1 og 1 klasse på vg2).

Dahlske mener: Strukturen, slik det foreligger i høringen, støttes av skolen.

Elektro og datateknologi

I høringsutkastet er det ikke foreslått endringer for Elektro og datateknologi (2 klasser på vg1 og 1 klasse Elenergi og ekom vg2 og 1 klasse Automatisering på vg2).

Søkerlistene de siste årene tilsier at det er elevgrunnet basert på førsteønsket (Grimstad, Lillesand, Birkeland og Arendal) for vg1 som er lagt til grunn for å opprette tre klasser. Det er i tillegg også elevgrunnet for tre klasser på vg2. Det bør derfor ses på muligheten til å øke antall elevplasser ved elektro på Dahlske. En utvidelse av tilbudet på Elektro- og datateknologifagene vil i utgangspunktet ikke føre til behov for økt bygningsmasse på skolen, men vi vil trenge hjelp til å se på en optimal plassutnyttelse for å realisere en eventuell utvidelse av tilbudet vårt.

Dahlske mener: Vi foreslår å øke til tre klasser på vg1, samt opprettholde to klasser på vg2 i tillegg til å vurdere mulighetene for kryssløpet vg2 Kulde, varmepumpe og ventilasjonsteknikk fra elektro og TIF. Sistnevnte henger sammen med elevgrunnet og å kunne tilby bredde i skolens tilbud sett i lys av samfunnets behov.

Teknologi- og industrifag

I høringsutkastet er det foreslått 3 vg1 Teknologi- og industrifag klasser.

Dahlske mener: Strukturen, slik det foreligger i høringen, støttes av skolen og vi oppfatter dette som riktig dimensjonering.

På vg2 er skolen pr. i dag dimensjonert for 1 Industriteknologiklasse. I skoleårene 26/27 og 27/28 økes ressursen i høringen til 2 klasser. Skolen vurderer at dette vil være et uklokt valg, både fordi det ikke gir stabilitet i lærerkollegiet, men også at oppbygning av verksted i denne relativt korte perioden for å kunne gjøre dette, virker uøkonomisk.

Dahlske mener: Vi støtter ikke økningen for en så kort periode og vi mener at å ha 1 klasse er rett dimensjonering med tanke på formidling til læreplasser. En mer hensiktsmessig og samfunnsøkonomisk struktur, og noe vi ønsker, er å heller ha 2 vg2 klasser; 1 på industriteknologi (som i dag), samt et vg2 tilbud, for eksempel Kulde, varmepumpe og ventilasjonsteknikk som er et kryssløp fra både TIF og EL. Vi har verkstedkapasitet på den gamle fagskolen (F-bygget/Grooseveien 36).



Helse- og oppvekstfag

I høringsutkastet er det ikke foreslått endringer i forhold til dagens tilbudsstruktur for ordinærelever (3 klasser på vg1 og 3 klasser vg2 helsefagarbeider).

Dahlske mener: Vi støtter ikke tilbudet eller dimensjoneringen i høringsforslaget og vil kommentere de enkelte delene under.

I umiddelbar nærhet til skolen ligger både UIA som tilbyr både sykepleie- og vernepleierutdanning samt helsefaglige videreutdanninger, I4Helse som er store på å utvikle helsetjenester, -produkter og –teknologi, fagskolen med flere studier innen helse og oppvekstfag og utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester i Østre Agder.

Helse- og oppvekstfag er et populært valg for ungdom, og det er et uttalt mål å få flere faglærte inn i helse- og oppvekstsektoren. Ved Dahlske har vi hatt stor oversøking av elever som har skoletilbudet som sitt første ønske, men ikke fått plass.

Dahlske mener: Skoleåret 2024/2025 ville vi hatt mulighet til å ha fire til fem parallellklasser. Oversøkningen fører til at mange elever som primært ville valgt å ta fagbrev ikke får plass på ønsket studieretning. Det er ingen tvil om at elever flest primært ønsker å gå på sin nærscole, spesielt på vg1, et tilbud som dekker etterspørselen er derfor viktig.

Det er godt kjent at det frem mot 2030 vil være behov for svært mange helsefagarbeidere, i tillegg viser tall fra SSB (rapport bestilt av Helse- og omsorgsdepartementet) at behovet for helsepersonell vil dobles frem mot 2060. Dahlske har lang historie med å utdanne helsefagarbeidere, helt siden oppstarten av Frivoll videregående skole 6. mai 1963.

Dahlske mener: Vi ønsker å fortsette å være en betydelig aktør i å levere kompetente helsefagelever. Det er god søkning til vårt helsefagarbeidertilbud, men på Grimstadungdoms vegne ønsker vi et bredere tilbud på vg2. Etter vg1 finnes det i dag hele 11 mulige sluttkompetanser.

Regjeringen fastslår i sin kompetansestrategi for 2023-2025 at «minst 25 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barne- og ungdomsarbeidere». Vi har forstått at det i dag (2024) er både mangel på lærlinger innen faget og ferdigutdannede fagarbeidere. Barne- og ungdomsarbeider utdanningen er ett av de mest populære utdanningsvalgene i helse- og oppvekst opplæringen, og interne undersøkelser blant Dahlske-elever på vg1 viser at dette også gjelder for egen skole.

Dahlske mener: Barne- og ungdomsarbeiderfaget vil være et mulig vg2 løp vi kan se for oss for å øke tilbudsviften på vg2 på Dahlske.

I takt med samfunnsutviklingen, hvor det ikke bare vil være behov for mer helsepersonell, men helsepersonell med gode faglige kvalifikasjoner, har også



behovet for helseserviceyrkene økt. Helseserviceyrkene fører til en av tre kompetanser; helsesekretær, tannhelsesekretær eller apotektekniker, i løpet av bare tre år på videregående skole. Vår interne undersøkelse viser at også helseserviceretningen vil være et populært valg, og et mulig vg2 løp for å øke tilbudsviften på vg2 på Dahlske.

Dahlske mener: Vi har kapasitet og elevgrunnlag til å tilby 4 klasser vg1 og 3-4 klasser på vg2, og vi ser derfor behovet for en større bredde på vg2 for å kunne tilby Grimstadungdom ønsket utdanning.

Fra og med dette skoleåret har ikke skolen lenger tilbud om treårig Studieforbereende med helse tilbud. Utdanningstilbudet er spesielt rettet til dem som vil ta høyere utdanning innen helse, oppvekst og sosialfag. Vi opplever at tilbudet var populært og en fin måte å både yrkesrette og studieforbere elever til fagområdet.

I høringsutkastet er det foreslått en vg1 klasse helse- og oppvekstfag ved voksenopplæringen på Helse- og oppvekstfag. Dette er en reduksjon av en vg2 klasse helsearbeiderfag for voksne.

Dahlske mener: Forslaget kommer nok naturlig da helsearbeiderfaget blir en del av modulbasert videregående opplæring for voksne (VOV).

Vår opplevelse er at det krever en særskilt kompetanse for særegenhetene ved voksenopplæringen innen fag, didaktikk og pedagogikk. Elevmassen er sammensatt Det er en stor andel fremmedspråklige, elevene har ofte egne barn som trenger oppfølging og elevene har ofte et helt annet erfaringsbilde med seg inn i undervisningen. Våre lærere har lang og kompetent erfaring med elevgruppen, og flere har valgt å videreutdanne seg for å styrke kompetansen særskilt inn mot elevgruppen.

Opplæringstilbudet for voksne på Dahlske er lagt til gamle fagskolen i Grooseveien (F-bygget). Skolen fremstår som lys og trivelig og har fine moderne undervisningslokaler med muligheter for utvikling. Mange vokselever har gitt særlig uttrykk for at de er fornøyde med det fysiske skille mellom hovedskolen og F-bygget.

Dahlske mener: Også voksenopplæringen trenger et trygt og kompetent tilbud. I år (skoleåret 2024/2025) har vi på oppdrag fra Agder fylkeskommune startet voksenopplæring på helse- og oppvekstfag vg1, et tilbud til elever som ønsker sluttkompetanse i barne- og ungdomsarbeiderfaget, uten en lovnad om å få starte opp vg2 barne- og ungdomsarbeiderfaget skoleåret 2025/2026. Dette opplever vi som ugunstig da elever ofte blir sammensveiset og trygge første skoleår. Med oppbruddet på vg2 frykter vi lavere gjennomføring.

Dahlske mener videre: Vi har kapasitet til å tilby flere klasser på både vg1 og vg2 nivå helse og oppvekst. Vi ønsker, som foreslått i høringen, i første omgang å



beholde voksenopplæring vg1 helse- og oppvekstfag samt øke til en klasse barne- og ungdomsarbeiderfag vg2 ut hele neste fireårsperiode.

Musikk, dans og drama

Musikk, dans og drama (MDD) har flere viktige funksjoner, ikke bare som en karrierevei innen kunst og kultur. Disse fagene stimulerer til kreativitet, gir økt selvtillit og hjelper elever med å finne sin plass i fellesskapet. MDD kan også spille en avgjørende rolle i at elever fullfører videregående skole. Gjennom MDD utvikles hele mennesket.

Dahlske (ved MDD) bidrar aktivt i kulturlivet i Grimstad, blant annet på Ibsen og Hamsun-dagene. Vi er blant annet inkludert i satsningen Ibsenjubileet 2028 i Grimstad. Dette medfører at Dahlske vgs er i tett samarbeid med Det Norske Ibsenkompaniet og Grimstad kommune om årlige tverrfaglige forestillinger fram mot 2028. Målet er å sette opp en produksjon i Fjæreheia august 2028. Det er derfor viktig å ha dette tilbudet i østlige Agder for elever som sogner naturlig hit.

Dahlske mener: Vi støtter ikke dimensjoneringen i høringsutkastet. Det er utfordrende å forstå tilbudsstrukturtildelingen for vg1 Musikk, dans og drama. Det er oppsatt null klasser, men sju elevplasser i dans, og en halv klasseressurs for drama (åtte elever). Det er ingen andre tilbud i Agder som nullstilles på finansiering på denne måten. I gjeldende økonomimodell ligger det ingen ressurs til å drifte dans (3 tilbud skal finansieres som 2, selv om kostnaden er reelt for 3 ulike tilbud).

Salg, service og reiseliv

I høringsutkastet er det ikke foreslått noen endringer i høringsperioden for ungdom. 2 klasser på vg1 Salg, service og reiseliv og 2 klasser på vg2 Salg og Reiseliv. Det er godt søkergrunnlag til både vg1 og vg2, og to klasser på hvert trinn er en god tilpassing.

Dahlske mener: Strukturen, slik det foreligger i høringen, støttes av skolen og vi oppfatter dette som riktig dimensjonering.

Det er foreslått en klasseressurs for voksne på vg1 Salg, Service og Reiseliv, og en klasse på vg2 Salg og Reiseliv. Det er foreslått en reduksjon på 0,5 klasseressurs. Innføring av modulstrukturerte læreplaner for voksne fører til at voksne elever som ønsker fagbrev innen salgsfaget får et tilbud via dette administrert av Sam Eide videregående skole.

Det er ikke innført modulstrukturerte læreplaner mot fagbrev innen sikkerhetsfaget, administrasjonsfaget og reiselivsfaget. Dahlske videregående skole har et tilbud for dette med avsatt 1,5 klasseressurs. Planlagt endring med reduksjon av 0,5 klasseressurs medfører da at Dahlske videregående skole kun kan ha tilbud for elever mot reiselivsfaget.



Dahlske mener: Vi foreslår at 0,5 klasseressurs opprettholdes slik at fylket også har et tilbud til voksne innen sikkerhetsfaget, og administrasjonsfaget, inntil det eventuelt også er modulstrukturerede lærerplaner i de nevnte fagområdene.

Studiespesialisering

I høringsutkastet er det foreslått en økning av klasser fra 3 til 4 klasser på alle trinn.

Dahlske mener: Strukturen, slik det foreligger i høringen, støttes av skolen og viser rett dimensjonering for de studiespesialiserende fagene.

Påbygg til generell studiekompetanse

I høringsutkastet er det ikke foreslått noen endringer (1 klasse påbygg til generell studiekompetanse og 1 klasse påbygg til generelle studiekompetanse etter yrkeskompetanse). Klassene har tradisjonelt god oppfylingsgrad. Dahlske har høy gjennomføringsgrad på påbyggsklassene.

Dahlske mener: Strukturen, slik det foreligger i høringen, støttes av skolen.

Dahlske vgs, en skole for all Grimstadungdom

Dahlske skal være en skole for all Grimstadungdom. Dahlske er en skole med raushet, verdighet og medmenneskelighet. Mangfold og inkludering er styrker som gjenspeiler alt vi sier og gjør. Alle elever har behov for et trygt og godt ungdomsmiljø.

Agder fylkeskommune har mål om 100% gjennomføring i videregående opplæring. Dahlske vgs erfarer en sterk økning av elever som blir søkt inn på § 6-23 og § 6-25, og at elever blir satt i en situasjon med et utdanningstilbud vi ser elevene ikke vil mestre. I denne konteksten er det ikke avsatt ressurser til å oppnå målet om 100% gjennomføring og vi etterlyser en helhetlig plan fra fylket med gitt målbilde.

19.09.24

Gunhild Espeset, rektor Dahlske vgs